

" W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby bardziej był, a nie tylko, co ma, co posiada; umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich."

Jan Paweł II

*„Przede wszystkim należy nauczyć dziecko patrzeć,
rozumować i kochać, potem dopiero uczy się je czytać;
należy nauczyć młodzieńca chcieć i móc działać,
a nie tylko wiele wiedzieć i umieć.
Należy wychowywać ludzi, a nie uczonych.”*

Janusz Korczak „Pisma wybrane”(1978)

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego

im. Wincentego z Kielczy

w Kielczy

Kielcza 2011 - 2016

Spis treści

Wstęp, podstawa prawna3
1. Wizja i misja szkoły4
2. Sylwetka absolwenta Zespołu Szkolno – Gimnazjalnego im. Wincentego z Kielczy5
3. Cele ogólne6
4. Główne zadania szkoły w zakresie wychowania8
5. Zakres oddziaływań wychowawczych9
6. Rola i zadania wychowawcze pracowników pedagogicznych14
7. Rola i zadania rodziców (prawnych opiekunów)16
8. Prawa i obowiązki ucznia16
9. Pochwały, nagrody19
10. Środki wychowawcze20
11. Kary21
12. Ocena zachowania ucznia22
13. Uroczystości i imprezy szkolne22
14. Ewaluacja23

Załączniki do Programu Wychowawczego:

1. Program Profilaktyczny
2. Procedury szkolne

WSTĘP

Opracowanie Programu Wychowawczego podyktowane zostało zakończeniem realizacji poprzedniego programu, nowelizacją statutu oraz wejściem w życie nowych przepisów prawa oświatowego. Program wychowawczy jest przewidziany do realizacji w latach 2011-2016. Ewentualne zmiany mogą być w tym okresie wprowadzone na wniosek uczniów, rodziców, nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz dyrektora jeżeli uzyska on akceptację Rady Pedagogicznej Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Kielczy.

Program opracował zespół nauczycieli w składzie:

Barbara Brolik
Sylwia Olkuśnik
Jerzy Gajda

PODSTAWA PRAWNA

Program został opracowany w oparciu o następujące dokumenty:

- Konstytucję RP
- Ustawę o systemie oświaty
- Ustawę-Kartę Nauczyciela
- Konkordat
- Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności
- Konwencję o Prawach Dziecka
- Statut Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Kielczy
- Podstawę programową kształcenia ogólnego
- Obserwację, sondaż, konsultację z rodzicami

1.

Wizja i misja szkoły

Celem naszej szkoły, jej **MISJA** jest dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia poprzez rozbudzanie zainteresowania światem, kształcenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, wspieranie w przygotowaniu do uczestnictwa w życiu rodzinnym, zawodowym, kulturalnym. zgodnie z przyjętymi przez nas zasadami:

- Uważamy, że człowiek jest najwyższą wartością.
- Każdy członek szkolnej społeczności ma takie same prawa i obowiązki.
- Szanujemy odmiennosc poglądów, opinii i religii.
- Dbamy o rozwój intelektualny, psychiczny, społeczny, zdrowotny i etyczny.
- Popieramy wszelkie działania oparte na zasadach partnerskich.
- Stopniowo przygotowujemy do samokształcenia i samowychowania.
- Kultywujemy tradycje regionu i kraju.
- Dbamy o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów i pracowników.

WIZJA Zespołu zakłada, iż będziemy szkołą, w której:

- Panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera oparta na wzajemnym szacunku nauczycieli, uczniów i rodziców, na udzielaniu sobie pomocy oraz aktywnym współdziałaniu we wszystkich sprawach dotyczących uczniów.
- Uczy się młodzież miłości i szacunku do WIELKIEJ i MAŁEJ OJCZYZNY, jej historii, tradycji i kultury.
- Uczeń jest kulturalny, szanuje rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły, okazuje pomoc i życzliwość swoim rówieśnikom, jest ciekawy otaczającego go świata.
- Nauczyciele są sprawiedliwi, cieszą się autorytetem uczniów i rodziców, życzliwym podejściem budzą zaufanie, wspierają uczniów w ich rozwoju, rozwijają zainteresowania, pomagają w rozwiązywaniu problemów, są wykształceni i systematycznie podnoszą swoje umiejętności zawodowe.
- Dyrektor jest dobrym pedagogiem, życzliwym dla uczniów, nauczycieli i rodziców. Tworzy właściwą atmosferę pracy i nauki, rozwiązuje konflikty.
- Uczeń ma zapewnioną opiekę i pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

- Klasopracownie zachęcają młodzież do nauki i zapewniają warunki do prawidłowego rozwoju.

2.

Sylwetka absolwenta Zespołu Szkolno – Gimnazjalnego im. Wincentego z Kielczy

Winny Go cechować:

- zachowywanie się z godnością i szacunkiem dla drugiego człowieka,
- kultura osobista wyrażona przez postawę, słowa, strój, dbałość o estetykę pomieszczeń itd.,
- pozytywne nastawienie wobec innych, życzliwość,
- odpowiedzialność za drugiego człowieka (koleżankę, kolegę, nauczyciela),
- wrażliwość na krzywdę innych ludzi,
- dążenie do budowania więzi między pokoleniami (uczeń - nauczyciel, dzieci - rodzice),
- tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach, wobec różnych narodów, ras, wobec wyznawców różnych religii,
- miłość i szacunek do Ojczyzny - poznawanie jej historii, kultury, tradycji oraz troska o utrzymanie i pomnożenie tego dziedzictwa,
- szacunek dla nauki i pracy,
- uczciwość, rzetelność i bezinteresowność,
- umiejętność obcowania z przyrodą - szacunek dla przyrody, odkrywanie jej piękna i tajemnic,
- zdrowy styl życia- uprawianie sportu na miarę swoich możliwości,
- dbałość o zachowanie śląskich tradycji,
- zdolność do samodzielnego myślenia, szacunek dla prawdy,
- odporność na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych oraz środków przekazu,
- umiejętność wykorzystania środków przekazu oraz nie uzależnianie się od nich, lecz wartościowe ich używanie.

3.

Cele ogólne

Za cel wychowania szkolnego uznaje się kształtowanie członka lokalnej społeczności, obywatela, Europejczyka, człowieka ogólnie wykształconego i kulturalnego, przygotowanego do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie. Szkoła podstawowa i gimnazjum wraz z mieszkańcami Kielczy pielęgnują tradycje regionalne, a wychowanie regionalne pełni przede wszystkim funkcję kulturotwórczą.

Realizacja Programu Wychowawczo to podejmowanie skoordynowanych działań zmierzających do nabywania przez uczniów następujących cech:

- **samodzielność** – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi.
- **odpowiedzialność** – uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych.
- **twórczość** – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym światem.
- **etyczność** – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia.

Adresatami niniejszego programu są:

- **RODZICE** – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie dziecka,
- **UCZNIOWIE**,
- **NAUCZYCIELE** - realizujący program.

Realizatorami działań wychowawczych zawartych w niniejszym programie są wszyscy pracownicy pedagogiczni szkoły. Na bieżąco współpracują z rodzicami uczniów oraz z przedstawicielami instytucji wspierających szkołę w sferze wychowania.

Oddziaływania wychowawcze oparte są na:

- **informacji** – dostarczenie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia.
- **komunikowanie się** – wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiającej wyrażanie własnych poglądów, szczerłość i otwartość w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych dotyczących jednostki i grupy.
- **współdziałaniu** – podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami.
- **modelowaniu** – bycie wzorem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole, w otoczeniu innych ludzi.
- **doświadczeniu** – stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne, i refleksyjne pełnienie ról w klasie i szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi.
- **możliwość wyboru** – stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia oraz różnych strategii umożliwiających mu uzyskiwanie wyników adekwatnych do możliwości rozwojowych.

4.

Główne zadania szkoły w zakresie wychowania

Na etapie edukacji klas I – III szkoły podstawowej

- Wspomaganie rozwoju psychofizycznego dziecka, w tym dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,
- Zapewnienie warunków do optymalnego rozwoju dziecka,
- Nauka aktywnego uczestnictwa w grupie rówieśniczej, w życiu rodziny i dalszego środowiska z zachowaniem własnego bezpieczeństwa i innych,
- Dbanie o poprawne używanie języka i doskonalenie skutecznego porozumiewania się z innymi ludźmi,
- Przeciwdziałanie wulgaryzacji języka,
- Rozwijanie poczucia więzi uczuciowej z grupą rówieśniczą, rodziną, środowiskiem lokalnym, ojczyzną,
- Rozbudzanie motywacji do działań prozdrowotnych poprzez rozpoznawanie czynników mających wpływ na zdrowie, dobre samopoczucie i prawidłowy rozwój człowieka.

Na etapie klas IV – VI szkoły podstawowej

- Wspomaganie rozwoju psychofizycznego uczniów, w tym uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z uwzględnieniem ich możliwości i potrzeb,
- Rozwijanie umiejętności zespołowego życia i działania – bycie uczniem, bycie kolegą,
- Rozwijanie umiejętności planowania pracy własnej i w zespole,
- Rozwijanie umiejętności skutecznego porozumiewania się z innymi ludźmi. Akceptowanie ludzi mimo różnic (np. kulturowych, zdrowotnych, wyznaniowych...),
- Kształtowanie obywatela Europejczyka, człowieka ogólnie wykształconego, przygotowanego do życia we współczesnym świecie:
 - świadomego kontynuatora dziedzictwa kulturowego,

- członka społeczności lokalnej,
- obywatela kraju ojczystego.

Na etapie edukacji klas I – III gimnazjum

- Wspomaganie rozwoju psychofizycznego uczniów, w tym uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z uwzględnieniem ich możliwości i potrzeb,
- Rozwijanie umiejętności zespołowego życia i działania – bycie uczniem, bycie kolegą,
- Budzenie szacunku wobec drugiego człowieka. Tolerancja i akceptacja drugiego człowieka mimo różnic (np. kulturowych, zdrowotnych, wyznaniowych...),
- Kształtowanie świadomości, że język polski jest dobrem narodowej kultury, przeciwdziałanie jego wulgaryzacji,
- Rozbudzanie wewnętrznej potrzeby uczenia się, doskonalenia się, odkrywania świata, badania relacji między różnymi zjawiskami i dziedzinami działalności człowieka.
- Uczenie samodzielności, brania odpowiedzialności za siebie i innych.
- Wspieranie w osiągnięciu własnych celów życiowych poprzez rzetelną pracę.
- Kształtowanie obywatela Europejczyka, człowieka ogólnie wykształconego, przygotowanego do życia we współczesnym świecie:
 - świadomego kontynuatora dziedzictwa kulturowego,
 - członka społeczności lokalnej,
 - obywatela kraju ojczystego.

5.

Zakres oddziaływań wychowawczych

Działania adresowane do uczniów

ZADANIE WYCHOWAWCZE	CELE	SPOSOBY REALIZACJI
ZAPOZNANIE UCZNIÓW Z OBOWIĄZUJĄCYMI REGULAMINAMI, W TYM PRAWAMI I OBOWIĄZKAMI UCZNIA.	<ul style="list-style-type: none"> • szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go 	<ul style="list-style-type: none"> • omówienie na lekcjach wychowawczych organizacji roku szkolnego, podstawowych zapisów Statutu, ZWO (punktowej oceny zachowania) i Programu Wychowawczego i profilaktycznego • zapoznanie uczniów z działalnością samorządu

		szkolnego
PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie bezpiecznego, wolnego od agresji, przemocy i uzależnień środowiska wychowawczego szkoły • profilaktyka uzależnień, ukazywanie moralnych i zdrowotnych następstw uzależnień, • rozwijanie sprawności fizycznej, popularyzacja gier i dyscyplin sportowych, • rozbudzanie zainteresowań rekreacją, sportem i turystyką, • propagowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków i przyzwyczajzeń zdrowotnych, • uświadomienie konieczności dbania o środowisko, 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z punktami statutu dotyczącymi zakazu używania środków uzależniających, opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych oraz procedurami interwencji szkoły w sytuacjach ryzykownych zachowań uczniów • systematyczna kontrola boiska, toalet i pomieszczeń szkoły w ramach dyżurów nauczycieli. • przestrzeganie zakazu stosowania agresji oraz zażywania środków uzależniających podczas wszystkich imprez szkolnych. • stosowanie procedur zgodnych ze strategią interwencji szkoły w sytuacjach ryzykownych zachowań uczniów, • realizacja Szkolnego Programu Profilaktycznego, godziny z wychowawcą, • organizacja i udział w imprezach sportowych, • organizacja i udział w imprezach rekreacyjno – sportowych, rajdach, zlotach, wycieczkach, • spotkanie z policjantem • udział w imprezach o charakterze ekologicznym, • realizacja programów zdrowego stylu życia, • zachęcanie młodzieży do udziału w akcjach profilaktycznych (Dzień bez papierosa itp.)
KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI DBANIA O WŁASNE BEZPIECZEŃSTWO NA DRODZE, W DOMU I NA ULICY	<ul style="list-style-type: none"> • zasady bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią, • kształtowanie współodpowiedzialności za stan higieny, ład i porządek w szkole, • pogadanka przed zawodami sportowymi, wyjazdem na temat zachowania bezpieczeństwa, • zdobycie przez uczniów karty rowerowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami BHP, • dyżury nauczycielskie i uczniowskie, dbanie o ład w salach, • udział w imprezach sportowych, rajdach, wycieczkach, • zakaz przyjazdu dzieci nie posiadających karty rowerowej do szkoły rowerem, • przygotowanie do zdawania na kartę rowerową, • spotkania z policjantem • realizacja Szkolnego Programu Profilaktycznego, godziny z wychowawcą,
POMOC UCZNIOM W ZAGOSPODAROWANIU WOLNEGO CZASU	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do wartościowego i sensownego spędzania wolnego czasu, 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja imprez klasowych, • organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych i przedmiotowych, wyjazdów

	<ul style="list-style-type: none"> • angażowanie się w życie klasy, • zachęcanie do aktywnego udziału w pracy kół zainteresowań, • organizacja imprez 	<p>do placówek kulturalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • różnorodne koła zainteresowań, konkursy, • inscenizacje, • zabawy i dyskoteki, • zajęcia sportowe, • olimpiady i konkursy przedmiotowe, • działalność świetlicy i ogniska środowiskowego, • realizacja Szkolnego Programu Profilaktycznego, godziny z wychowawcą,
ROZWIJANIE POCZUCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SIEBIE I SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ, W KTÓREJ ŻYJE,	<ul style="list-style-type: none"> • praca w organizacjach działających w szkole • wdrażanie do poszanowania zasad demokracji, • działalność i praca samorządu szkolnego i klasowego, wyrabianie odpowiedzialności za powierzone obowiązki, • organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom mającym trudności w nauce, • organizacja imprez klasowych, spotkań integracyjnych, • uświadamianie potrzeby pracy młodzieży na rzecz środowiska lokalnego, • uświadamianie uczniom przynależności do społeczności szkolnej, • uświadomienie uczniom, że wyniki jego pracy wpływają na opinię szkoły w środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> • praca w SU, Szkolne Koło „Caritas”, • wybory samorządu, • realizacja Szkolnego Programu Profilaktycznego, godziny z wychowawcą, • Dzień Samorządność- klasa II gimnazjum, • przydział obowiązków, dyżury porządkowe, przygotowywanie gazetek szkolnych, • powołanie grup pomocy koleżeńskiej, • samoocena i ocena kolegów, • spotkania klasowe, wieczorki taneczne, spotkanie przy opłatku, organizacja skromnych upominków z okazji Dnia Chłopca, Dnia Kobiet, • udział uczniów w organizowaniu imprez szkolnych, przygotowywanie stroików okazjonalnych, • pasowanie na ucznia, na czytelnika, • udział w konkursach, imprezach środowiskowych
KREOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH, ROZBUDZENIE POCZUCIA TOŻSAMOŚCI NARODOWEJ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przygotowanie do Święta Szkoły, ➤ wyrabianie szacunku dla sztandaru Szkoły ➤ podtrzymanie tradycji narodowych, ➤ podtrzymanie tradycji i obrzędów związanych z najbliższą okolicą, ➤ rozwijanie wiedzy o przyrodzie, historii i kulturze regionu, ➤ rozwijanie poczucia dumy narodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • czynny udział w przygotowaniach do Święta Szkoły, znajomość hymnu szkolnego • znajomość sylwetki patrona Wincentego z Kielczy • obchodzenie świąt państwowych, organizacja opłatka klasowego, tłustego czwartku, • udział w imprezach szkolnych np.: „Ale jajo” • konkurs „Śląskie Beranie, • udział w imprezach środowiska lokalnego
UŁATWIENIE UCZNIOM POZNANIA WŁASNYCH ZAINTERESOWAŃ, MOŻLIWOŚCI, A TYM SAMYM LEPSZEGO	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej • rozwijanie zainteresowań uczniów, 	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z pedagogiem z PPP, warsztaty zawodoznawcze. • udział w akcjach: Dzień Otwartej Szkoły.

<p>WYBORU PRZYSZŁEJ SZKOŁY I DROGI ŻYCIOWEJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzanie wiadomości wykraczających poza podstawę programową, 	<ul style="list-style-type: none"> • udostępnianie informacji o szkolnictwie ponadgimnazjalnym (gazetki tematyczne, informatory) oraz pomoc w kompletowaniu dokumentacji, • organizowanie próbnych egzaminów • udział w konkursach, • praca w kołach zainteresowań
<p>KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI NIEZBĘDNYCH DO STANIA SIĘ OBYWATELEM EUROPY I ŚWIATA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym, • kultura osobista i kultura współżycia z innymi, tolerancja i wzajemny szacunek, radzenie sobie z własną i cudzą agresją, • wyrabianie nawyków kulturalnego zachowania się, • ukazywanie sposobów zespołowego rozwiązywania konfliktów, 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział w pracy Samorządu Uczniowskiego, • realizacja zadań wynikających z planu pracy Samorządu, • godziny z wychowawcą
<p>KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI RADZENIA SOBIE W SYTUACJACH TRUDNYCH I Z NIEPOWODZENIAMI SZKOLNYMI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie mocnych stron ucznia – budowanie poczucia własnej wartości • wskazywanie sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami i niepowodzeniami szkolnymi • kształcenie umiejętności zwracania się o wsparcie do innych ludzi (rodziców, wychowawcy, pedagoga, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja Szkolnego Programu Profilaktycznego, godziny z wychowawcą, • dostosowanie form pracy do możliwości uczniów, • udział uczniów w zajęciach wyrównawczych, • udział uczniów w zajęciach rewalidacyjnych, zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, zajęciach logopedycznych • spotkania z pedagogiem szkolnym • opieka wychowawcy klasy • pomoc koleżeńska

Działania adresowane do rodziców

Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec systemu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- Rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas wywiadówek klasowych,
- Anonimowe sondáže ankietowe
- Bieżąca współpraca z Radą Rodziców.

Zapoznanie rodziców ze statutem szkoły, podstawowymi regulaminami, programem wychowawczym oraz profilaktycznym:

- Udostępnienie tekstów oraz omówienie najważniejszych ich zapisów podczas wywiadówek klasowych.
- Udostępnianie statutu i regulaminów przez szkolną bibliotekę.

Umożliwienie rodzicom aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły

- Zapraszanie rodziców do współorganizowania: lekcji wychowawczych, imprez i uroczystości klasowych oraz ogólnoszkolnych oraz zajęć pozalekcyjnych.
- Organizowanie spotkań o charakterze mediacyjnym uczeń - nauczyciel - rodzic,
- Podziękowania w formie: listów, dyplomów, podziękowań na forum klasy, szkoły, również w formie wybranej przez uczniów

Wsparcie procesu wychowania dziecka:

- Wykłady i prelekcje o tematyce wychowawczej z udziałem pedagoga,
- Warsztaty umiejętności wychowawczych.
- Udostępnianie literatury z zakresu problematyki okresu dorastania.

Działania adresowane do nauczycieli

Bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego:

- Udostępnienie tekstów oraz omówienie najważniejszych ich zapisów .

Monitorowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych:

- Rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas posiedzeń rady pedagogicznej,
- Anonimowe sondaże ankietowe,

Psychoedukacja :

- Umożliwienie udziału w różnych zewnętrznych formach szkoleniowych,
- Organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych
- Udostępnianie literatury z zakresu problematyki okresu dorastania.

Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych:

- Organizowanie spotkań mediacyjnych z rodzicami i uczniami.

6. Rola i zadania wychowawcze pracowników pedagogicznych

Wychowawca klasy

- Jest bezpośrednio odpowiedzialny za proces wychowania powierzonych mu uczniów. Planuje i organizuje pracę z klasą.
- Współpracuje ze szkolnym pedagogiem oraz nauczycielami przedmiotowymi.
- Opracowuje w oparciu o „Program Wychowawczy” klasowy plan wychowawczy (w porozumieniu z uczniami i rodzicami).
- Realizuje zajęcia o tematyce profilaktycznej w ramach godzin z wychowawcą przeznaczone dla klasy w „Szkolnym Programie Profilaktycznym”,
- Podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery w klasie. Jest otwarty na propozycje uczniów i rodziców, bierze udział w imprezach klasowych. Integruje klasę.
- Uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy.
- Kieruje wycieczkami klasowymi, lub jest opiekunem na wycieczce.
- W miarę potrzeb odwiedza wychowanka w jego miejscu zamieszkania – długa choroba, inne wypadki losowe.
- Na bieżąco obserwuje i kontroluje postępy wychowanków oraz absencje na zajęciach lekcyjnych. W sytuacjach niepokojących wchodzi natychmiast w bezpośredni kontakt z rodzicami, pedagogiem szkolnym i dyrekcją szkoły.
- Otacza indywidualną opieką wychowawczą każdego ze swoich uczniów.
- Współpracuje z rodzicami aby zapewnić odpowiednie warunki do nauki w szkole i w domu. Jest partnerem każdego rodzica.
- Organizuje i prowadzi klasowe zebrania rodziców.
- Zapoznaje uczniów i ich rodziców ze Statutem i wszystkimi regulaminami obowiązującymi w placówce.
- Dzieli się z uczniami odpowiedzialnością. Dostrzega problemy i konflikty, potrafi pracować nad ich rozwiązaniem.
- Może wnioskować o objęcie ucznia pomocą psychologiczno pedagogiczną.
- Jest koordynatorem zespołów planujących i koordynujących udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla swoich uczniów,

- Wystawia ocenę z zachowania na podstawie punktowego systemu oceny zachowania.
- Prowadzi systematycznie i prawidłowo obowiązującą dokumentację działalności wychowawczej i opiekuńczej. Na radach podsumowujących przedstawia sprawozdanie z pracy wychowawczej.

Nauczyciel przedmiotu

- Jest wychowawcą.
- Realizuje podstawy programowe, ze szczególną odpowiedzialnością troszczy się o dostosowanie wymagań edukacyjnych wobec ucznia z dysfunkcjami.
- Podstawowym obowiązkiem jest punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć oraz solidne przygotowanie zajęć.
- Każdy nauczyciel kieruje się dobrem ucznia, a nie swoją wygodą i jest do dyspozycji ucznia, aby prowadzić z nim rozmowy indywidualne.
- Nauczyciele przestrzegają zasad szkolnego systemu oceniania.
- Istotne spostrzeżenia wychowawcze zapisuje w dzienniku lub zeszytach wychowawcy. O większym problemie zawiadamia jak najszybciej wychowawcę, pedagoga szkolnego lub dyrekcję szkoły.
- Uczestniczy w uroczystościach szkolnych.
- Dbą w sposób przemyślany o prowadzenie lekcji ciekawych, mobilizujących ucznia do wysiłku intelektualnego.
- Włącza się aktywnie w realizację poszczególnych zadań wychowawczo-profilaktycznych na forum szkoły.
- Zadaniem każdego nauczyciela jest dopilnowanie prawidłowego stylu spędzania przerw przez uczniów, np. zwracanie uwagi na kulturalne zachowanie, wychodzenie uczniów podczas przerw z klas itp.
- Nauczyciel prowadzi systematycznie i prawidłowo obowiązującą dokumentację przebiegu nauczania.
- Wszyscy nauczyciele, niezależnie od wykładanego przedmiotu, są odpowiedzialni za poprawność językową i bogacenie języka uczniów.
- Realizuje zadania wynikające z innych regulaminów: przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów, projektu gimnazjalnego, itp.
- Pracuje w zespołach planujących i koordynujących udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Pedagog szkolny

- Wspiera działania opiekuńczo – wychowawczych nauczycieli wynikających z programu wychowawczego Zespołu.
- Organizuje różne formy pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Dokonuje okresowych analiz sytuacji wychowawczej. Na radach podsumowujących przedstawia sprawozdanie z pracy.
- Wspiera uczniów, rodziców i nauczycieli w ich działalności wychowawczo-profilaktycznej.
- Prowadzi indywidualną pracę z potrzebującymi wychowankami i rodzicami.
- Współprowadzi szkoleniowe rady pedagogiczne, udostępnia nauczycielom niezbędne materiały merytoryczne, literaturę, scenariusze.

7.

Rola i zadania rodziców (prawnych opiekunów)

- Rodzice współpracują z wychowawcami w rozwiązywaniu trudnych sytuacji wychowawczych swoich dzieci.
- Każdy z rodziców powinien uczestniczyć w życiu szkoły i klasy.
- Rodzice powinni uczestniczyć w zebraniach rodziców, prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
- Zobowiązuje się rodziców do zawiadamiania o nieobecności ucznia w szkole oraz do stałego kontaktu z wychowawcą w innych sytuacjach wychowawczych.
- Rodzice powinni dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka.
- Rodzice powinni przekazać wychowawcy ważne informacje o stanie zdrowia dziecka. Na wezwanie szkoły przybyć po chorego ucznia.
- Zobowiązuje się rodziców do kontrolowania dzienniczka swoich dzieci i podpisywania wszystkich ocen oraz innych informacji .
- Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za zniszczenia dokonane przez dziecko.

8.

Prawa i obowiązki ucznia

Uczeń ma prawa do:

- Zapoznania się z programem nauczania poszczególnych przedmiotów na lekcjach wprowadzających oraz w bibliotece szkolnej.
- Właściwie zorganizowanego procesu kształcenia zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej,
- Życzliwego podmiotowego traktowania w procesie kształcenia i wychowania.
- Opieki wychowawczej i zapewnienia warunków bezpieczeństwa.
- Swobody w wyrażaniu myśli i przekonań.
- Sprawiedliwej, umotywowanej i jawnej oceny ustalonej na podstawie znanych kryteriów, zgodnych ze ZWO.
- Zawiadamiania go o terminie i zakresie pisemnych sprawdzianów wiadomości, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
- Rozwijania swych zainteresowań i zdolności na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- Odpoczynku w czasie przerw świątecznych i ferii,
- Uzyskania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przypadku trudności w nauce.
- Korzystania z pomieszczeń szkolnych, sprzętu, boiska, środków dydaktycznych i księgozbioru biblioteki, na zasadach określonych w regulaminach.
- Uczestnictwa i udziału w organizowaniu imprez kulturalnych, oświatowych, sportowych i rozrywkowych na terenie Zespołu,
- Wpływania na życie szkoły poprzez działalność samorządową oraz zrzeszania się w organizacjach działających na terenie Zespołu.
- Odwoływania się od uzyskiwanych ocen w sytuacjach i na zasadach określonych w ZWO.
- Uzyskać pomoc materialną na zasadach określonych innymi przepisami prawa.
- Otrzymać stypendium za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe zgodnie z regulaminem
- Uczeń może korzystać z przywilejów uczniowskich, jakimi są:
 - „Niepytany numer” – każdy uczeń może korzystać na zasadach określonych przez Samorząd Uczniowski,
 - zgłoszenie nieprzygotowania się do zajęć z przedmiotu na zasadach opisanych w przedmiotowych systemach oceniania

- korzystanie z dyskotek szkolnych,
- udział w organizowanych przez szkołę wycieczkach,
- uczestnictwo bierne lub czynne w imprezach sportowych i kulturalnych organizowanych przez szkołę,
- korzystanie z komputerów,
- nie być pytanymi po dyskotekach, zabawach i wycieczkach szkolnych.

Uczeń ma obowiązek:

- Zachowywać się w każdej sytuacji w sposób godny młodego Polaka,
- Wykorzystywać w pełni czas przeznaczony na naukę oraz rzetelnie pracować nad poszerzaniem swej wiedzy i umiejętności, uczęszczać na zajęcia wynikające z planu zajęć, przybywać na nie punktualnie. W razie spóźnienia na zajęcia, uczeń zobowiązany jest do przybycia do sali, w której się one odbywają,
- Właściwie zachowywać się w trakcie zajęć edukacyjnych: zachowywać podczas lekcji należyta uwagę, nie rozmawiać z innymi uczniami, zabierać głos tylko po upoważnieniu go do tego przez nauczyciela,
- Systematycznie przygotowywać się do zajęć szkolnych, odrabiać prace polecane przez nauczyciela do wykonania w domu,
- Uczęszczać w wybranych przez siebie zajęciach pozalekcyjnych i wyrównawczych,
- Usprawiedliwiać w określonym terminie i formie nieobecności na zajęciach edukacyjnych. Usprawiedliwienie uczeń zobowiązany jest przedłożyć na pierwszym spotkaniu z wychowawcą. Usprawiedliwienie powinno być sporządzone przez rodziców, w formie pisemnego, telefonicznego lub osobistego oświadczenia o przyczynach nieobecności dziecka. Pisemne usprawiedliwienie powinno być zanotowane w dzienniczku. Przewidzianą dłuższą nieobecność należy zgłosić wcześniej u wychowawcy.
- Systematycznie nosić dzienniczek ucznia. Obowiązuje jednolity wzór w formie 16 lub 32 – kartkowego zeszytu z wzorem podpisu rodziców. Pierwsza część dzienniczka to oceny z poszczególnych przedmiotów, natomiast druga część to zwolnienia, usprawiedliwienia i zawiadomienia rodziców, uwagi.
- Postępować zgodnie z dobrem szkolnej społeczności.
- Dbać o honor i tradycję szkoły oraz współtworzyć jej autorytet.
- Godnie, kulturalnie zachowywać się w szkole i poza nią.
- Dbać o piękno mowy ojczystej,
- Okazywać szacunek nauczycielom i innym pracownikom szkoły.

- Podporządkowywać się zarządzeniom dyrektora szkoły, rady pedagogicznej, nauczycielom oraz ustaleniom samorządu klasowego lub szkolnego.
- Podporządkowywać się zarządzeniu dyrektora w sprawie korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych,
- Troszczyć się o mienie szkoły i jej estetyczny wygląd wewnątrz i na zewnątrz,
- Za zniszczone mienie szkoły odpowiedzialność materialną ponoszą rodzice. Zobowiązani są oni osobiście naprawić zniszczone mienie lub pokryć koszty jego naprawy albo koszty zakupu nowego mienia,
- Przestrzegać zasad współżycia społecznego:
 - okazywać szacunek dorosłym i kolegom,
 - przeciwstawiać się przejawom wulgaryzmu i brutalności,
 - szanować poglądy i przekonania innych,
 - szanować godność i wolność drugiego człowieka,
 - zachowywać tajemnice korespondencji i dyskusji w sprawach osobistych - powierzonych w zaufaniu chyba, że szkodziłby ogółowi, zdrowiu czy życiu,
- Dbać o schludny wygląd, noszenia odpowiedniego stroju uwzględniającego: odpowiednią długość bluzek zakrywających brzuch i plecy, długość spódnic i spodenek do kolan, brak makijażu, manicure,
- Uzupelniać braki wynikające z nieobecności na zajęciach szkolnych.
- Zgłaszać nauczycielowi, wychowawcy klasy informacje o złym samopoczuciu w danym dniu, celem uzyskania zwolnienia z lekcji (zakaz samowolnego opuszczania zajęć).
- Przebywać podczas przerw na korytarzu tego piętra, na którym odbywać się będą następne zajęcia. Wychodzić na podwórze za zgodą nauczyciela dyżurującego.
- Podczas przerw zachowywać się grzecznie. Nie biegać, nie krzyżeć, zachowywać się tak, aby nie zagrażać swoim zachowaniem bezpieczeństwu innych.
- Nie wychodzić poza teren szkoły w czasie zajęć i przerw określonym rozkładem zajęć edukacyjnych..
- Po dzwonku na lekcje, ustawić się przed klasą, w której odbędą się zajęcia. .
- Dbać o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz swoich kolegów:
 - nie przynosić do szkoły przedmiotów niebezpiecznych: kastetów, noży, petard, itp.
 - nie palić tytoni i nie pić alkoholu,
 - nie używać narkotyków ani innych środków odurzających,
 - zachowywać czysty i schludny wygląd.

9.

Pochwały, nagrody

- Pochwała ustna:
 - a) bezpośrednia, indywidualna,
 - b) przed klasą,
 - c) przed całą szkołą.
- Wpisanie punktów dodatnich do zeszytu wychowawcy.
- Pochwała pisemna:
 - a) dyplom uznania,
 - b) list gratulacyjny do rodziców.
- List gratulacyjny dla rodziców z okazji ukończenia szkoły
- Uczeń, który uzyskał średnią ocen co najmniej 4,75 oraz wzorową lub bardzo dobrą ocenę zachowania otrzymuje świadectwo z wyróżnieniem.
- Stypendium za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe na zasadach określonych regulaminem przyznawania stypendium.
- Nagrody książkowe lub rzeczowe.

Nagroda może być przyznana na wniosek wychowawcy, innego nauczyciela lub dyrektora szkoły po uprzednim umotywowaniu i zatwierdzeniu wniosku przez Radę Pedagogiczną Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Kielczy.

10.

Środki wychowawcze

- Rozmowa wychowawcza nauczyciela z uczniem (nauczyciel, który pierwszy zetknął się z problemem).
- Rozmowa wychowawcy z uczniem.
- Wpisanie punktów ujemnych do zeszytu wychowawcy zgodnie z ZWO.
- Rozmowa pedagoga szkolnego z uczniem.
- Rozmowa wychowawcy z rodzicami:
 - a) telefoniczna,

- b) z wezwaniem do szkoły,
- c) w obecności Dyrektora, pedagoga.
- Skierowanie ucznia na rozmowę wychowawczą z Dyrektorem.
- Praca społeczna na rzecz szkoły.
- Odebranie jednego z przywilejów na uzgodniony okres.
- Odebranie telefonu komórkowego lub innego sprzętu uczniowi używającemu go w czasie zajęć lekcyjnych / do zwrotu za pokwitowaniem rodzicom ucznia/
- Udowodnione uczniowi uszkodzenie mienia szkolnego podlega naprawie lub odkupieniu na koszt prawnych opiekunów.
- Uczeń sprawiający problemy wychowawcze kierowany jest pod opiekę pedagoga.
- W sytuacjach zachowań ryzykownych stosuje się zapisy zawarte w Procedurach interwencji, będących załącznikiem do Statutu
- Wszelkie przejawy czynów karalnych z mocy prawa zostają zgłoszone na Policji lub do Sądu Rodzinnego

11.

Kary

- Za lekceważenie nauki i innych obowiązków wynikających ze statutu i regulaminów uczeń może otrzymać następujące kary:
 - ustne upomnienie,
 - ustne upomnienie wobec klasy,
 - uwagi z wpisem do dziennika lekcyjnego (zeszytu wychowawcy) z zaznaczeniem ilości punktów ujemnych i dzienniczka ucznia,
 - naganę dyrektora szkoły z pisemnym powiadomieniem rodziców,
 - przeniesienie ucznia do innej szkoły na wniosek dyrektora za zgodą kuratora.
- Karę upomnienia i uwagę może wymierzyć uczniowi:
 - nauczyciel, pracownik szkoły,
 - wychowawca klasy lub opiekun świetlicy,
 - dyrektor Zespołu.
- Kara może być wymierzona po uprzednim wysłuchaniu ucznia.
- Uczeń może otrzymać naganę dyrektora szkoły z pisemnym powiadomieniem rodziców za następujące przewinienia:
 - niszczenie mienia szkoły i własności innych,
 - wyłudzenia , kradzieży,

- spożywania alkoholu i innych używek na terenie szkoły i na imprezach , wycieczkach organizowanych przez szkołę,
 - notoryczne opuszczanie zajęć bez usprawiedliwienia – równowartość 2 tygodni
 - zachowania zagrażające życiu i zdrowiu własnemu i innych osób,
 - posiadanie, sprzedaż i spożywanie narkotyków na terenie szkoły.
- Uczeń i jego rodzice mogą odwołać się od otrzymanej kary na piśmie z uzasadnieniem do dyrektora Zespołu, a w przypadku kary wymierzonej przez dyrektora do rady pedagogicznej w terminie 7 dni.
 - Organy rozpatrują odwołanie w terminie 14 dni. Ich decyzja jest ostateczna.
 - Wykroczenia ucznia, niezależnie od otrzymanej kary, będą uwzględniane przy wystawianiu oceny zachowania.
 - Kara nie może być zastosowana po upływie dwóch tygodni od naruszenia obowiązku uczniowskiego.
 - Udzielona uczniowi kara podlega zatarciu z końcem roku szkolnego. Dyrektor Zespołu z własnej inicjatywy lub na wniosek wychowawcy klasy może uznać karę za nie była przed upływem tego terminu.

11.

Ocena zachowania ucznia

Ocenę wystawia wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły w oparciu o liczbę zgromadzonych przez ucznia punktów. Szczegółowe postanowienia w sprawie oceniania zachowania zawiera ZWO.

12.

Uroczystości i imprezy szkolne

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego - 1 wrzesień
- Pasowanie pierwszoklasistów oraz Dzień Edukacji Narodowej / Dzień Nauczyciela – 14 października
- Otrzęsiny czwartoklasistów - październik
- Rocznica Odzyskania Niepodległości - listopad
- Mikołajki - 6 grudnia

- Szkolny Kiermasz Bożonarodzeniowy – grudzień
- Jasełka- grudzień
- Dzień Babci i Dziadka w klasach I -III - styczeń
- Zabawa Karnawałowa - styczeń
- Walentynki – 14 luty
- Dzień Kobiet – 8 marca
- Pierwszy Dzień Wiosny i Dzień Samorządności– 21 marzec
- Szkolny Kiermasz Wielkanocny – marzec/kwiecień
- Święto Konstytucji 3 Maja – 3 maja
- Dzień Matki – maj
- Święto Szkoły
- Dzień Dziecka i Dzień Sportu – 1 czerwiec
- Wybory opiekuna i Samorządu Uczniowskiego – czerwiec
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego - czerwiec

13

Ewaluacja

Program wychowawczy nie jest dokumentem zamkniętym. Zgodnie z założeniami twórców ma ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Program zapisem swoistych oczekiwań i przewidywań dotyczących efektów wychowania szkolnego. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu oraz cyklicznie dokonywanej ewaluacji.

Program wychowawczy jest przewidziany do realizacji w latach **2011-2016**.

Powołany przez dyrektora szkoły zespół zadaniowy przeprowadza badania ewaluacyjne z zastosowaniem wcześniej opracowanych kryteriów i narzędzi, gwarantujących miarodajność i wiarygodność wyników. **Podstawą opracowania kryteriów ewaluacyjnych są standardy mierzenia jakości pracy szkoły z obszaru wychowanie i opieka.**